

Programmaboek

Derde Criminologisch Forum
Vlaamse Vereniging voor Criminologie (VVC)

**‘Criminologisch onderzoek in Vlaanderen III:
“(In)tolerantie in grootstedelijke context”**

11 februari 2011

Dagprogramma

- 9u – 9.30u Registratie : Campus Oefenplein, inkomhal aula QD
- 9.30u – 9.45u Verwelkoming door dagvoorzitter **Prof. Dr. Kristel Beyens**, Vrije
Aula QD Universiteit Brussel
- 9.45u – 11.00u **Plenaire sessie: *(In)tolerance in urban context***
Aula QD **Prof. Dr. Sophie Body-Gendrot**, Université Paris Sorbonne :
Policies of social control post 9/11 : the cases of New York and Paris
- Prof. Dr. Eric Corijn**, Cosmopolis, Vrije Universiteit Brussel :
Een stad is geen land en heeft andere tolerantie regels nodig
- 11.00u- 11.30u **Koffiepauze**
Ruimte onder de Aula, Nelson Mandela
- 11.30u – 12.45u **Debat: *(In)tolerance in urban context***
Aula QD **Prof. Dr. Michaël Dantinne**, Université de Liège
Dhr. Philip Willekens, FOD Binnenlandse zaken
Mevr. Myriam Stoffen, Zinneke Parade Brussel
Dhr. Christian De Coninck, Lokale Politie Brussel
Prof. Dr. Joanne van der Leun, Universiteit Leiden
- 12.45u – 14u **Lunch** en parallele postersessies over (lopend) onderzoek
Ruimte onder de Aula, Nelson Mandela
- 14u – 16.45u **Panel sessies: *Criminologisch Onderzoek* (paper presentaties)**
Lokatie zie volgende bladzijden
- 16.45u **Receptie**, aangeboden door de Rector van de Vrije Universiteit
Brussel, Prof. Dr. Paul de Knop
Ruimte onder de Aula, Nelson Mandela

Abstracts plenaire sprekers voormiddag

Policies of social control post 9/11 : the cases of New York and Paris

Sophie Body-Gendrot

After the terrorist attacks of 9/11, despite major institutional and contextual differences distinguishing them, national and local elites in Western societies expressed a consensus relative to the principle of precaution regarding "risks". Three types of strategies have been elaborated focussed on space, on populations and on inclusion. The way interests, ideas and institutions interplay matters in comparisons. Two cities are worth studying: so far, new terrorist attacks and forms of disruptive urban violence have spared them. What are the explanations? The case of Paris is singular: The city experienced acts of terrorism in the 1980s and in the 1990s and subsequently developed a centralized, flexible, coordinated, politically independent approach to respond to further threats. In some aspects, it led the way and served as a model to other European countries. Currently, the Europeanization of anti-terrorism policies cannot be denied. They are based on four dimensions: prevent, protect, pursue, and respond. However, the political rhetoric of the Police Prefect in charge of law and order is rather silent on threats of terrorism and targets instead troublesome youth at the periphery with a potential for 'urban violence'. In New York, policies securing places and identifying suspects were developed as well in a most elaborate manner and precipitated acute critiques from human rights' organizations. It seems indeed that risks are frequently constructed for political purposes and that the police are in charge of reducing them to zero. Efficiency is thus prioritized by the NYPD, sometimes at a heavy cost for the city. People are suspected, not for what they do but for who they are, in a context of intolerance for non-conformism.

In 2005, the French media questioned the country's capacity for accommodating islam and for the integration of second and third generations of 'foreign origin' (meaning Muslims), after urban outbursts disrupted 300 sensitive urban neighbourhoods for three weeks. The national police were praised for their self-control and for their successful containment. If trust and loyalty make possible the sharing of public spaces and of various facilities in everyday life, at the same time, negative stereotypes relative to Muslim young males in marginalized communities, tend to blame them for their own failures and are widespread in French society. In New York, while the reduction of crime has amazingly been continuous over the last twenty years, racial profiling still targets disproportionately young black males

and holds them back, making immigrants' children mobility a success story. In Paris as in New York, community policing (or a 'reassuring police') is not an option. While racial profiling (and institutional racism) are however discussed in New York, they are not an issue in Paris.. In the comparison of the two cities, the powers granted to the police and to the justice systems, the mayors' leverage regarding law and order, geopolitical considerations (or their absence) towards Muslims, the capacity of the latter for self-expression and for lobbying mark important differences regarding tolerance or intolerance towards minorities in such cities. The reconciliation of differences is to be found in anti-discriminatory approaches requiring fairness of treatment for minorities and in the attention paid (or not) to third parties and to civil society's pressures. Institutional constraints, ways of perceiving and defining local situations, the enforcement of policies combating old and new threats of violence via prevention and suppression distinguish however the cases of New York and of Paris.

Een stad is geen land en heeft andere tolerantierregels nodig

Eric Corijn

De wereld wordt grondig geherstructureerd. Mondialisering betekent ook verstedelijking. Weldra leeft de overgrote meerderheid van de mensheid in stedelijke context. Een stad is een "*World of Strangers*" stelt Lyn Lofland. Sociale band en integratie verlopen er anders. Gemeenschapsvorming en maatschappelijke integratie sluiten niet naadloos op elkaar aan. Temeer daar de economische ontwikkelingen tot een paradox leiden: de metropolitane gebieden zijn niet alleen de plaatsen van economische groei, ze concentreren ook de grootste sociale ongelijkheid. Deze bijdrage argumenteert een radicaal doordenken van deze ontwikkelingen in een postnationale context en bepleit een specifiek stedelijk integratiemodel. Zowel de criminologie als wetenschap als het normbevestigend beleid zijn nog erg getekend door de juridische context van de nationale staat. Een stad heeft nood aan interculturele tolerantierregels.

Overzicht panelsessies : Criminologisch Onderzoek

14.00u - 15.15u Eerste sessie paperpresentaties

1. Analyse van justitiële beslissingen, Voorzitter: Kristel Beyens (D.2.13)
2. Risicotaxatie en interventie, Voorzitter: Stefan Bogaerts (D.2.16)
3. Etnografisch criminologisch onderzoek Voorzitter: Tom Decorte (D.2.18)
4. Preventiebeleid, Voorzitter: Phillip Willekens (D.2.19)
5. Oorzaken van jeugdcriminaliteit, Voorzitter: Stefaan Pleysier (D.3.07)
6. Politie en policing, Voorzitter: Tom Vander Beken (D.3.08)
7. Controle op hedendaagse vormen van organisatiecriminaliteit, Voorzitter: Marc Cools (D.3.09)
8. Politiek en criminologie, Voorzitter: Stephan Parmentier (D.3.10)

15.30u – 16.45u Tweede sessie paperpresentaties

1. Theoretische benaderingen in de criminologie Voorzitter: Kristel Beyens (D.2.13)
2. Desistance en recidive, Voorzitter: Stef Decoene (D.2.16)
3. Methodologische knelpunten in criminologisch onderzoek, Voorzitter: Jeroen Maesschalk (D.2.18)
4. Lokaal veiligheidsbeleid, Voorzitter: Els Enhus (D.2.19)
5. Jongeren, Voorzitter: Jenneke Christiaens (D.3.07)
6. Onveiligheidsbeleving, Voorzitter: Lieven Pauwels (D.3.08)
7. Financieel-economische criminaliteit: oorzaken, gevolgen en controle, Voorzitter: Paul Ponsaers (D.3.09)
8. Bemiddeling, Voorzitter: Ivo Aertsen (D.3.10)

14.00u - 15.15u: Eerste sessie paperpresentaties

1. Analyse van justitiële beslissingen (lokaal D.2.13)

Voorzitter: Kristel Beyens (VUB)

Eric Maes: Toepassingsmogelijkheden van elektronisch toezicht in het kader van de voorlopige hechtenis.

Alexia Jonckheere en Eric Maes: Opgesloten of vrij onder voorwaarden in het kader van het vooronderzoek in strafzaken? Analyse van het profiel van verdachten onder aanhoudingsmandaat en vrij onder voorwaarden (VOV) op basis van justitiële databanken (jaar 2008).

Steven De Ridder: Illegale cijfers? Een overzicht van de evolutie van het aantal gedetineerden zonder recht op verblijf in de Belgische gevangenissen.

2. Risicotaxatie en interventie (lokaal D.2.16)

Voorzitter: Stefan Bogaerts (KULeuven)

Gaetène De Smaele en Stef Decoene: De integratie van interventies gericht op risicobeheersing vs desistance. Een eerste aanzet.

Stef Decoene: Voorspelling van het behandelingsverloop van seksueel delinquenten: een effectstudie van ambulante en residentiële gespecialiseerde behandeling van seksueel delinquenten in Vlaanderen.

Lesley De Buck, Lize Nuytens en Stef Decoene: Programmatheorie als schakel tussen deductief en inductief redeneren over de forensische behandeling van minderjarige delinquenten met psychiatrische problematiek in een forensisch kinderpsychiatrische eenheid.

3. Etnografisch criminologisch onderzoek (lokaal D.2.18)

Voorzitter: Tom Decorte (UGent)

Hanne Tournel: Gevangen in een kruisvuur? Partij kiezen in etnografisch onderzoek naar penitentiaire beambten.

Veerle Scheirs: 'De strafuitvoeringsrechtbank aan het werk.' Methodologische reflecties bij etnografisch onderzoek.

Rudy Machiels: De terugkeer van langgestraften naar de samenleving.

4. Preventiebeleid (lokaal D. 2.19)

Voorzitter: Phillip Willekens (FOD Binnenlandse Zaken)

Evelien De Pauw: De toezichtsmaatschappij: invloed van het gebruik van technologie op veiligheidsbeleving.

Patrick Hebberecht: Vijfentwintig jaar Belgisch federaal preventiebeleid en de (in)tolerantie in de Vlaamse stedelijke context.

5. Oorzaken van jeugdcriminaliteit (lokaal D.3.07)

Voorzitter: Stefaan Pleysier (KULeuven)

Lieven Pauwels en Per-Olof Wikström: Criminal propensity, exposure to criminogenic moral settings and adolescent offending: testing situational action theory in sub groups by gender and immigrant background.

Lieven Pauwels: Why do adolescents fear getting caught? In search of causes of perceived deterrence.

Wim Bernasco, Gerben Bruinsma, Lieven Pauwels en Frank Weerman: Spatial Activity Patterns and Juvenile Offending.

6. Politie en policing (lokaal D.3.08)

Voorzitter: Tom Vander Beken (UGent)

Bruggeman, Jorgen, Reynaert, Didier Marleen Easton en Rudi Roose: Politie en sociaal werk: Een moeilijke ontmoeting? Onderzoek naar de werking van de sociale politie ten aanzien van minderjarigen vanuit het hulp – recht debat.

Veerle Pashley, Els Enhus en Mark Leys: “Child Alert”: public information dissemination of child disappearances.

Annelies De Schrijver: De ethische competentie van aspirant-politieambtenaren: resultaten van een verkennende analyse.

7. Controle op hedendaagse vormen van organisatiecriminaliteit (lokaal D.3.09)

Voorzitter: Marc Cools (VUB – Ugent)

Bob Hoogenboom: Ingepakt toezicht: oneigenlijke invloeden op toezicht en handhaving.

Lieselot Bisschop: Stromen van transnationale milieucriminaliteit. Verkenning van de Belgische context.

Gudrun Vande Walle en Arne Dormaels: Corruptie binnen publieke organisaties: een kwestie van de rotte appel of van een rottende boomgaard?

8. Politiek en criminologie (lokaal D.3.10)

Voorzitter: Stephan Parmentier (KULeuven)

Jannie Noppe: De toepassing van een dynamisch model van radicalisering in de Belgische context.

Cédrique Walthoff-Borm: Inlichtingen- en veiligheidsdiensten en hun relatie tot de diplomatieke wereld.

Kenneth Hemmerechts: De paradox van het Duitse concentratiekampwezen: een duiding aan de hand van de 'plantage' in Dachau (1937-1945).

1. Theoretische benaderingen in de criminologie (lokaal D.2.13)

Voorzitter: Kristel Beyens (VUB)

Tom Daems: Misdad en straf in kosmopolitisch Europa.

Evelien Van den Herrewegen: 'Je moet het niet gaan zoeken, maar als het gebeurt, dan is het zo.' Responsabilisering en fatalisme in de veiligheidsbeleving bij burgers.

Sofie Troonbeeckx: Reflectie over human agency en structuration theory in de criminologie.

2. Desistance en recidive (lokaal D.2.16)

Voorzitter: Stef Decoene (VUB)

Kenneth Hemmerrechts: Doeltreffendheid van (strafrechtelijke) interventies gericht op (groepen van) daders van strafrechtelijk verboden handelingen: een kwantitatieve studie van acht Antwerpse projecten.

Charlotte Colman: De subjectieve component in het desistance proces van crimineel gedrag en druggebruik.

Evi Verdonck: 'Jongeren en geweld'. De beleving van geweld bij jongeren.

3. Methodologische knelpunten in criminologisch onderzoek (lokaal D. 2.18)

Voorzitter: Jeroen Maesschalk (KULeuven)

Stefaan Pleysier, Lieven Pauwels, Gerben Bruinsma, Frank Weerman en Wim Bernasco: Are measures of morality invariant by ethnic background? A measurement invariance test on different dimensions of 'morality'.

Marijke Roosen: Het probleem van sociale wenselijkheid in onderzoek binnen organisaties.

Kim Loyens: Integriteit van de integriteitsonderzoeker. Ethische dilemma's bij etnografisch onderzoek in politie- en inspectiediensten.

4. Lokaal veiligheidsbeleid_(lokaal D.2.19)

Voorzitter: Els Enhus (VUB)

Tom Bauwens, Els Enhus, Paul Ponsaers, Herwig Reynaert en Jo Van Assche: Lokaal Integraal Veiligheidsbeleid: onderzoek naar een geïntegreerde aanpak.

Marleen Easton en Arne Dormaels: Veiligheid binnen een stedelijke context: 'bubbles of security'.

5. Jongeren (lokaal D.3.07)

Voorzitter: Jenneke Christiaens (VUB)

Gerwinde Vynckier: Onderzoek naar ervaringen en belevingen van adolescente slachtoffers knelpunten en struikelblokken.

Leen Cappon: Decision making processes of juvenile judges about minors with mental disorders: A review of the literature.

Caroline De Man en Sara Van Praet: Quand les jeunes s'empoignent. Une analyse qualitative de dossiers du parquet de jeunesse.

6. Onveiligheidsbeleving (lokaal D. 3.08)

Voorzitter: Lieven Pauwels (UGent)

Christophe Vandeviver: Het kwetsbaarheids- en incivilitiesmodel en de multidimensionaliteit van 'angst voor criminaliteit'.

Wim Hardyns: Sociale cohesie en criminaliteit. Een multilevel analyse van collective efficacy, slachtofferschap en angst voor criminaliteit.

Anjuli Van Damme en Lieven Pauwels: Wantrouwen in politie en justitie: een verkennend onderzoek naar de rol van sociale cohesie, overlast, onveiligheidsbeleving en persoonlijk herhaald slachtofferschap.

7. Financieel-economische criminaliteit: oorzaken, gevolgen en controle. (georganiseerd door de werkgroep organisatiecriminologie) (lokaal D.3.09)

Voorzitter: Paul Ponsaers (UGent)

Marcel Pheijffer: Crisis en de rol van accountants: een criminologisch vraagstuk.

Wim Huisman: Crisis en organisatiecriminaliteit.

Antoinette Verhage: Het anti-witwascomplex en de compliance industrie.

8. Bemiddeling (lokaal D.3.10)

Voorzitter: Ivo Aertsen (KULeuven)

Katrien Lauwaert: Uit het oog, uit het hart? Over de impact van herstelbemiddeling op de strafrechtelijke afdoening in België.

Katleen Heuten en Anne Groenen: Echtscheidingsbemiddeling.